

Tijdschrift voor Tandheelkunde

NOVEMBER 1938 XLV JAARGANG AFLEVERING 11

REDACTIONEEL GEDEELTE

DE UITOEFENING VAN DE PRAKTIJK

Door de eeuwen heen heeft de tandheelkunde een reputatie gehad van alles wat onaangenaam en pijnlijk was. De martelaren in Oudheid en Middeleeuwen werden veelal gepijnigd door mishandelingen in den mond en het groote publiek was er in later tijden niet ver van af de beoefenaren der tandheelkunde ongeveer gelijk te stellen met de pijnigers dier tijden. De literatuur, de spotprenten en de humoristische bladen toonen dit voldoende aan.

Eerst gedurende de laatste decennia is daarin verandering gekomen, doordat de methoden en mogelijkheden der moderne tandheelkunde een grondige wijziging hebben gebracht, zoowel in den aard der behandeling als in de opvatting van den operateur dat het slachtoffer vanzelfsprekend maar een en ander moest kunnen verdragen.

In het bezit van de huidige hulpmiddelen en meester van de methoden, kan de hedendaagsche tandarts zonder eenigen twijfel zijn patiënten verzekeren dat angst overbodig is.

Daardoor is de folterkamer van vroeger, veranderd in een vertrek waar wellicht vaak een lach klinkt, maar andere geluiden zelden of nooit gehoord behoeven te worden. Ongetwijfeld zullen er velen zijn, zoowel onder de tandartsen als onder de patiënten die dit zullen beamen en dan valt niet te ontkennen dat wanneer dit bij een zeker percentage van de praktijken mogelijk is, het ook voor alle overige mocht kunnen gelden.

Het is daarom verwonderlijk en betreurenswaardig, dat

er in den laatsten tijd symptomen zijn waar te nemen, die ons er aan doen twijfelen of deze opvatting wel gemeengoed der tandartsen geworden is.

Wij denken hierbij aan argumenten, gehanteerd bij de propaganda voor apparaten voor algemeene gevoelloosheid en voor bepaalde methoden in de conserveerende tandheeskunde. Hierbij kon men uit den mond van tandartsen vernemen, dat het toepassen van die apparaten of methoden, bevorderen, dat de van angst bibberende patiënt, op den rand van zenuwziekte alleen al bij de gedachte aan langdurige bewerkingen in den mond, zich dan zou kunnen laten behandelen zonder vrees voor collaps of nerveuse storingen, hetgeen een niet-onaanzienlijke vermeerdering zou teweegbrengen van het aantal tandlijders dat zich voor hulp zou komen aanmelden.

De ernst waarmede deze mededeelingen werden gedaan, laten helaas geen twijfel aan het bestaan van deze meeningen, die een doeltreffende propaganda voor goede mondverzorging aanzienlijk zullen moeten belemmeren.

Schrijver dezes schroomt niet te verklaren, dat na een langjarige praktijk, hem van een dergelijke angst niets bekend is en tevens dat het hem nimmer moeite heeft gekost bij nieuwe patiënten eventueele bestaande vrees op grond van vroegere ervaringen zeer snel voor goed te laten verdwijnen. Hij behoort verder zelf tot de groep der zeer sensible patiënten en heeft aan den lijve ondervonden dat in de handen van de collega's, die het twijfelachtige voorrecht hadden hem in den loop der jaren te mogen behandelen, van eenigerlei angst voor pijn geen sprake behoefde te zijn en meende daarom te mogen aannemen dat dit over vrijwel de geheele linie het geval zou zijn.

Wanneer, op grond van bovengenoemde symptomen, blijkt dat dit een illusie is, dan wil het hem voorkomen dat het de hoogste tijd wordt dat men zich op eigen methoden en werkwijzen gaat bezinnen, opdat die angst voor goed wordt weggenomen en daardoor ongetwijfeld tevens het genoegen in den dagelijkschen arbeid aanzienlijk zal kunnen worden vermeerderd.

Zoowel in de chirurgische, als in de conserveerende en

orthodontische tandheelkunde kan pijn worden vermeden en wat de laatste betreft is pijn, ja zelfs gevoeligheid, het bewijs van onoordeelkundig ingrijpen!

Naast de injectie, die, mits voorzichtig toegepast zonder het minste bezwaar wordt verdragen, bezitten wij verscheidene andere middelen, die op nog eenvoudiger wijze voor sommige gevallen de pijn doen verdwijnen.

Het moderne instrumentarium, de goed loopende boormachine; de kleine, scherpe boor, de diamantstenen, de fijne en scherpe tandinstrumenten, de goede belichting, zijn in de hand van den deskundige en voorzichtige werker evenzoo vele middelen om snel en zonder bezwaar van de zijde van den patiënt tot het doel te geraken.

Goede tandheelkunde vereischt een groote mate van nauwkeurigheid, deze is vrijwel niet te bereiken bij een angstige patiënt, die bovendien nog pijn heeft, of het zou inderdaad moeten gaan ten koste van het zenuwgestel.

Een goed resultaat, op die wijze verkregen, is door de psychische gevolgen vrijwel waardeloos, omdat het slachtoffer voor herhaling zal bedanken.

Wat de kinderen betreft, toonen de resultaten der schooltandverzorging, hoe gemakkelijk de angst kan worden opgeheven en hoe onjuist de oude methode was om desnoods met geweld een bepaalde ingreep te verrichten.

Wat men in de praktijk niet alleen moet verwachten, maar ook moet verlangen, is het volledige vertrouwen van den patiënt. Zonder dat vertrouwen is succes vrijwel onmogelijk en men verkrijgt dit zeker niet, zoolang van eenige angst nog sprake is.

Dit te bereiken is voor een ieder mogelijk, wanneer het slechts vanzelfsprekend de basis van zijn methode van werken is. Hij bewijst daarmee een weldaad aan zijn patiënt, aan zijn beroep en aan zichzelf!

N.

Ter vermindering van misverstand zij hier veiligheidshalve bij aangeteekend, dat het bovenstaande uiteraard niets te maken heeft met den strijd over het gebruik door den tandarts van apparaten tot het opwekken van analgesie